

Reuma

MCTD

Wat is MCTD?

MCTD (Mixed Connective Tissue Disease) is een bindweefselaandoening. De Engelse benaming betekent letterlijk 'gemengde bindweefselziekte'.

Kenmerken van andere bindweefselziekten

MCTD heeft kenmerken van enkele andere bindweefselziekten. Daarom heet deze ziekte 'gemengde bindweefselziekte'. De andere bindweefselziekten, die net als MCTD tot de auto-immuunziekten behoren, zijn systemische lupus erythematoses (SLE), sclerodermie, polymyositis en reumatoïde artritis (RA). Het fenomeen van Raynaud is ook bijna altijd aanwezig.

MCTD ontstaat meestal bij mensen tussen de 20 en de 50 jaar en komt vooral voor bij vrouwen.

Hoe ontstaat MCTD?

Mixed Connective Tissue Disease (MCTD) is een zeldzame auto-immuunziekte. Je afweersysteem is in de war en richt zich tegen je eigen lichaam. Bij MCTD 'vergissen' de afweercellen zich. Ze ruimen niet alleen indringers van buiten op, maar gaan gewrichten en weefsels van je eigen lichaam te lijf.

De oorzaak van MCTD is nog onbekend. MCTD is geen typisch erfelijke ziekte, er zijn wel aanwijzingen dat erfelijke factoren iets meer kans geven op het ontwikkelen van MCTD.

Welke klachten heb je bij MCTD?

MCTD komt meestal in je hele lichaam voor. De eerste klachten uit zich vaak in het **fenomeen van Raynaud**. Door het fenomeen van Raynaud verkrampen tijdelijk je bloedvaten, daardoor stroomt er minder bloed door.

Je vingers en tenen verkleuren dan en gaan pijn doen of gaan tintelen. Je krijgt vooral klachten als een reactie op kou of spanning. Doordat er een slechte doorbloeding ontstaat, kan je soms spontaan zweertjes op je vingers krijgen, die moeilijk genezen.

De klachten waar je bij MCTD verder last van kunt krijgen, zijn een mix van verschijnselen die bij andere auto-immuunaandoeningen voorkomen. Je hoeft deze klachten niet allemaal te krijgen. De klachten zijn:

- vermoeidheid
- koorts
- haaruitval
- zweertjes in de mond, keel of neus
- gezwollen vingers
- gewrichtsontstekingen en spierklachten, zoals zwakte in de spieren
- klachten aan je organen: zoals aan je longen, je hart of je nieren, je slokdarm of je zenuwstelsel
- huidproblemen zoals verharding of verdikking van je huid of uitslag onder invloed van zonlicht
- verminderd gehoor
- droge mond of droge ogen
- bloedarmoede, waarbij er een tekort is aan witte bloedlichaampjes
- hoge bloeddruk
- onderhuidse verkalkingen

Voor iedereen met MCTD is de combinatie van klachten anders. Per persoon is het verloop van de aandoening verschillend. Meestal ontstaan pas in een latere periode huidafwijkingen: verhardingen van je huid. Deze verhardingen kunnen ook in je slokdarm en longen ontstaan.

Hoe wordt de diagnose MCTD gesteld?

Je arts stelt de diagnose op basis van de klachten die je aangeeft, het lichamelijk onderzoek en gericht aanvullend onderzoek.

Lichamelijk onderzoek

Hierbij onderzoekt je arts niet alleen je huid en je gewrichten maar ook je hart en je longen.

Bloedonderzoek

Je arts zal je bloed testen om te kijken of er ontstekingsfactoren te zien zijn, of er antistoffen in je bloed aanwezig zijn en hoe het met je nierfunctie staat. Soms laat je arts ook je urine onderzoeken.

[Lees meer over bloedonderzoek](#)

Overig onderzoek

Soms stelt je arts voor om verder onderzoek te doen naar bijvoorbeeld je longen, je hart of je slokdarm.

Hoe verloopt MCTD?

De ernst van Mixed Connective Tissue Disease (MCTD) verschilt van persoon tot persoon. Sommige mensen hebben veel klachten, anderen juist weinig. Het ziektebeeld kan uit zichzelf verslechteren, verbeteren of stabiel blijven.

Welke behandelingen kunnen je helpen?

Omdat MCTD een combinatie van symptomen heeft, is er geen standaardbehandeling. Afhankelijk van de organen die zijn aangetast en de ernst daarvan, kiest je arts voor een behandeling zoals die ook bij andere auto-immuunaandoeningen, zoals [lupus](#) of [sclerodermie](#), wordt toegepast.

Ontstekingen

Vooral in het begin krijg je bij ontstekingsverschijnselen soms een corticosteroïd. Corticosteroïden remmen ontstekingsreacties en onderdrukken je overactieve afweersysteem.

[Lees meer over corticosteroïden](#)

Klachten door fenomeen van Raynaud

Bij ernstige vormen van het fenomeen van Raynaud krijg je vaak vaatverwijdende medicijnen of zalven.

Ook oefeningen, massage en warmte verminderen meestal je klachten.

Huidklachten

Bescherm je handen en voeten goed tegen kou en verwondingen. Hiermee voorkom je zweertjes.

Oefen- of fysiotherapie kan zinvol zijn, onder andere om ervoor te zorgen dat je geen last krijgt van verkrommingen door een strakke, stugge huid als je last hebt van huidverhardingen.

Klachten van je organen

De organen die het meest betrokken zijn bij MCTD zijn:

- Longen: bij longklachten krijg je soms last van vocht in of rond je longen of is het bindweefsel van je longen aangedaan. Dit veroorzaakt kortademigheid. Ook kun je last krijgen van een ontsteking van het longvlies.
- Hart: in het geval van hartklachten raakt het hartzakje of de hartspier ontstoken.
- Nieren: bij nierklachten kun je nierfilterontsteking krijgen.

Behandelaars

Meestal begeleidt de reumatoloog je. Heb je klachten aan je organen, dan worden die apart behandeld door verschillende specialisten, zoals een longarts of een cardioloog. Deze specialisten bepalen welke behandeling of medicijnen voor jouw klacht geschikt zijn.

[Lees meer over de verschillende behandelaars](#)

Aanvullende behandelingen

Er bestaan veel soorten alternatieve behandelingen. Soms merken mensen met een reumatische aandoening hiervan een positief effect. Overleg altijd eerst met je arts voordat je met een alternatieve behandeling begint omdat die bijwerkingen kan geven of een wisselwerking kan hebben met de medicijnen die je gebruikt.

[Lees meer over alternatieve behandelingen](#)

Meer informatie

Heb je vragen? Stel deze aan je reumatoloog of huisarts.

Wil je weten waar je in het dagelijks leven tegenaan kunt lopen en hoe je daarmee om kan gaan als je deze aandoening hebt?

[Lees meer over leven met reuma](#)

Heb je niet de informatie gevonden die je zocht?

[Kijk bij de veelgestelde vragen over reuma](#)

Nationale Vereniging voor Lupus-, Sclerodermie- en MCTD-patiënten (NVLE)

Website: nvle.org

De medische informatie op deze site wordt samengesteld en actueel gehouden door ReumaNederland, de Nederlandse Vereniging voor Reumatologie (NVR), de Nederlandse Orthopaedische Vereniging (NOV) en de Nederlandse Health Professionals Reumatologie (NHPR).